

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMASI

SUNUM İÇERİĞİ

1. Giriş

2. ISSB & AB

3. Raporlama & Denetim

4. Zihin Haritası & Kapasite Geliştirme Programı

5. Eylem Planı & İş Takvimi

1

GİRİŞ

“Sürdürülebilir kalkınma; gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılama kabiliyetinden ödün vermeden kendi ihtiyaçlarımızı karşılamaktır.”

2 Ağustos 2023

Global Footprints Network ölçümüne göre geçtiğimiz yıl dünya 1 yıllık kaynağını 214 günde tüketti ve 3 Ağustostan itibaren 2024 yılından borçlanıyor. 2024 yılı limit aşım günün 1 Ağustos olması bekleniyor.

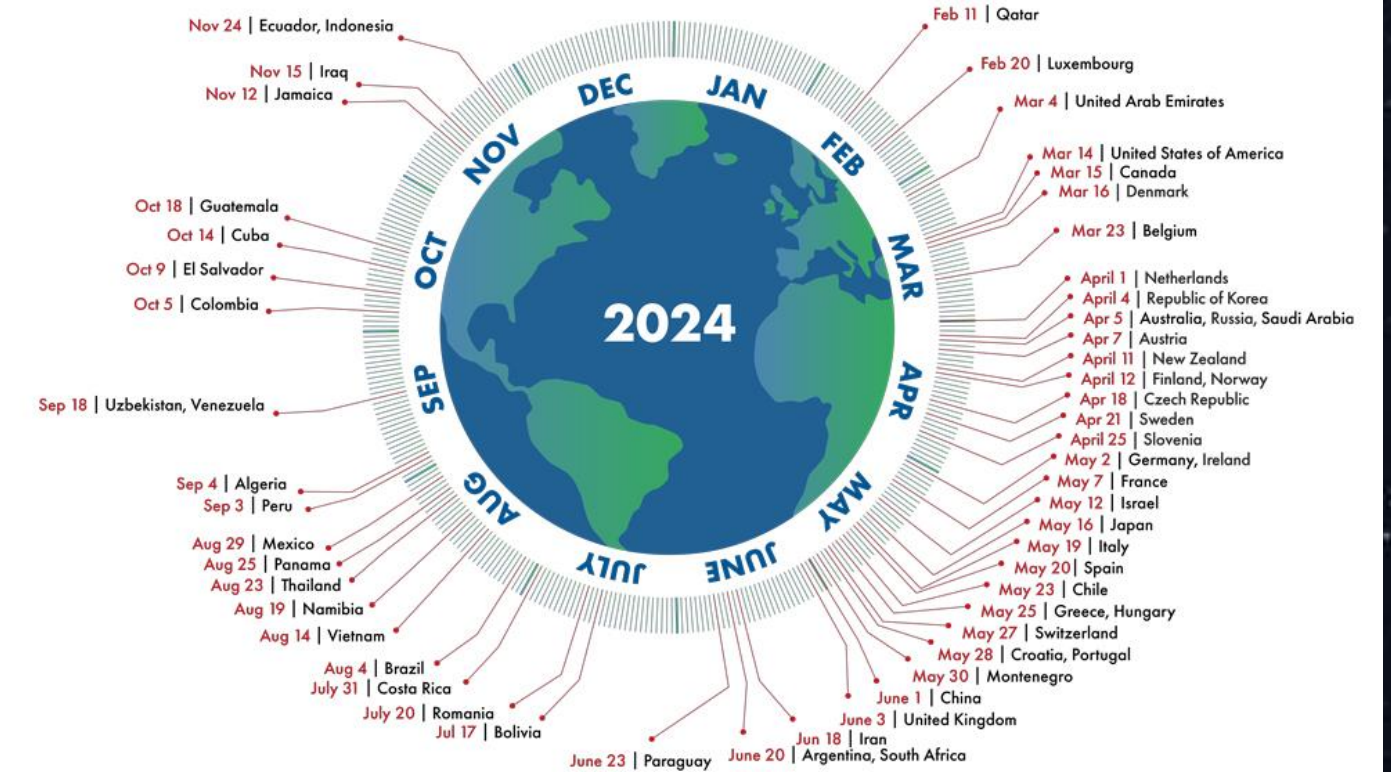
LİMİT AŞIM GÜNÜ

1.75 Dünyamız varmış gibi
TÜKETİYORUZ!

Country Overshoot Days 2024

When would Earth Overshoot Day land if the world's population lived like...

For a full list of countries, visit overshootday.org/country-overshoot-days.

Source: National Footprint and Biocapacity Accounts, 2023 Edition
data.footprintnetwork.org

Sürdürülebilirlik Raporlaması

İşletmelerin faaliyetlerinin çevresel, sosyal ve yönetim (ÇSY) etkilerinin gösterilmesini sağlar. Açıklanacak hususlar ve raporların hedef kullanıcıları kullanılan çerçeveye göre farklılık gösterir.

Sürdürülebilirlik Raporu

Bir işletmenin çevresel, sosyal ve yönetim hususlarına ilişkin olarak TSRS'ler uyarınca hazırladığı sürdürülebilirlik raporu, entegre rapor, entegre faaliyet raporu, yönetici raporu vb. adlarla yayımladığı rapordur.

Finans kuruluşları işletmelere kaynak sağlama kararı verirken, finansal raporların yanı sıra sürdürülebilirlik raporlarını da dikkate alırlar.

Finanse edilen yatırımın ÇSY etkisini ölçmek finansman maliyetinin belirlenmesinde de önemlidir.

Finans kuruluşları; yeşil dönüşümlerini finanse ettiği sektörler ve yatırımlarla doğrudan ilişkilidir.

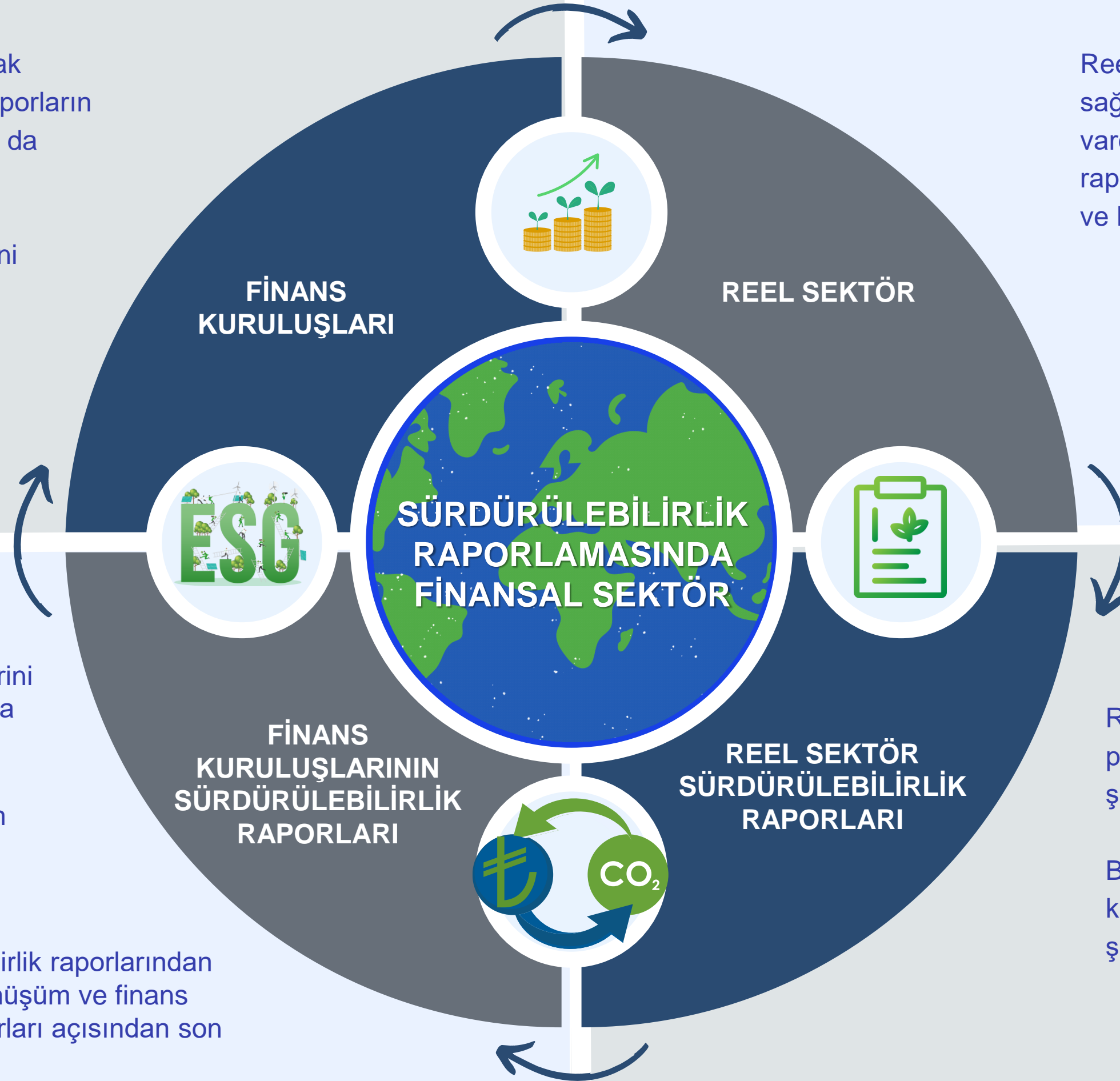
Finans kuruluşlarının emisyonlarının büyük bir kısmı finanse ettikleri emisyonlardan oluşmaktadır.

Dolayısıyla işletmelerin sürdürülebilirlik raporlarından elde edilecek şeffaf veriler yeşil dönüşüm ve finans kuruluşlarının sürdürülebilirlik raporları açısından son derece önemlidir.

Reel sektördeki firmaların yeşil dönüşümü sağlayabilmeleri için finansman ihtiyaçları vardır. Bu kapsamda sürdürülebilirlik raporları reel sektörün finansmana ucuz ve kolay erişimin kapısını açar.

Reel Sektör Sürdürülebilirlik Raporlarıyla paydaşlara ve finansman sağlayıcılara şeffaf bilgi sağlar.

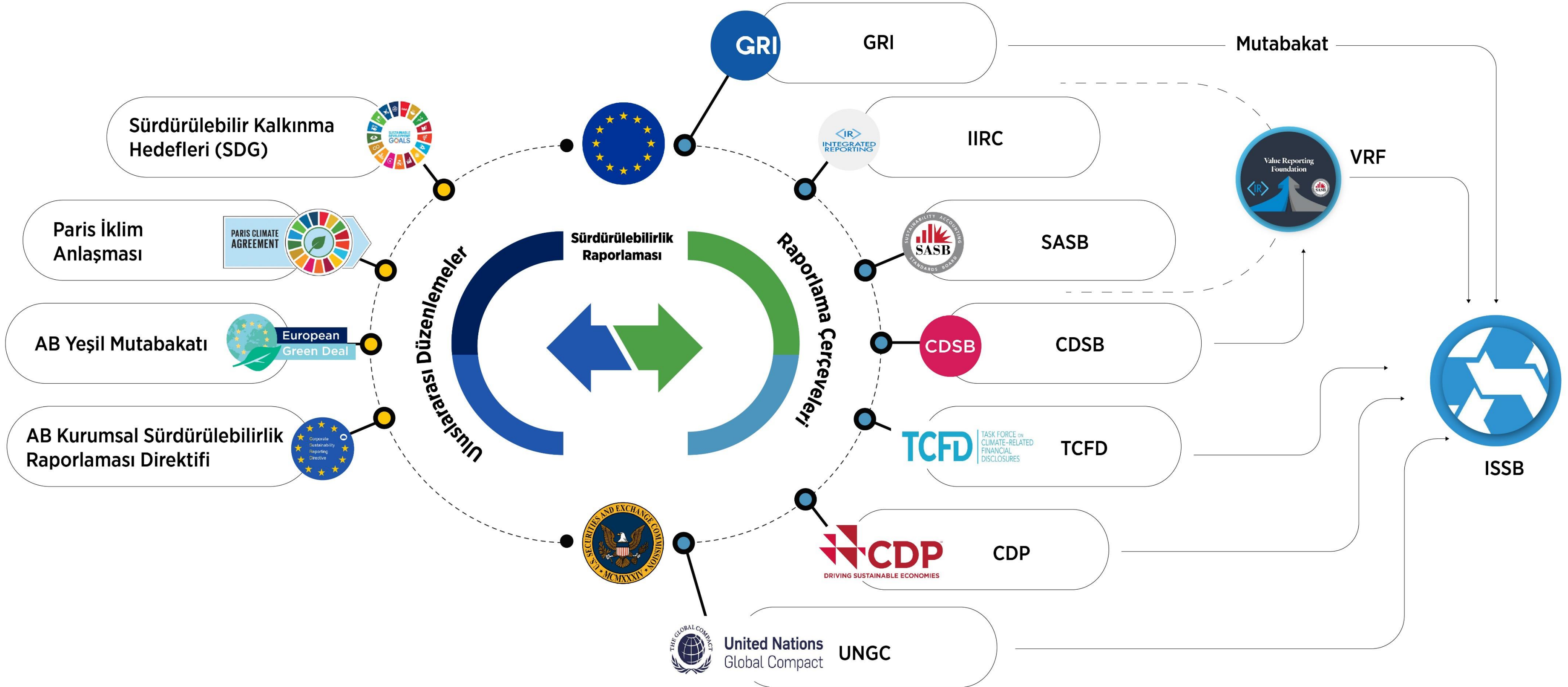
Bu da finansmanın nerelerde kullanıldığını ve ÇSY etkisini şeffaf bir şekilde gösterir.

2

ISSB & AB

Önemli Düzenlemeler ve Raporlama Çerçevesi

Etki Önemliliği

Hedef kullanıcılar; yatırımcılar, toplum,
çalışanlar, müşteriler

Çerçeve; GRI

Finansal Önemlilik

Hedef kullanıcılar; yatırımcılar

Çerçeve; ISSB

Çifte Önemlilik

Hedef kullanıcılar; yatırımcılar, toplum,
çalışanlar, müşteriler

Çerçeve; ESRS

Sürdürülebilirlik Raporlamasında Önemlilik

- 01** Hedef kullanıcıların kararlarını etkilemesi beklenen bilgilerin önemli olduğu kabul edilir ve açıklanması gerekir.
- 02** Etki Önemliliği; işletme faaliyetlerinin çevre ve toplum üzerindeki etkisini dikkate alır.
- 03** Finansal Önemlilik; çevre, sosyal ve yönetim hususlarının işletme üzerindeki etkilerini dikkate alır. İşletmenin mevcut ve gelecekteki nakit akışları, finansal durumu ve finansal performansı üzerinde etkisi olan risklerin dikkate alınmasını gerektirir.
- 04** Çifte Önemlilik; çevre, sosyal ve yönetim hususlarının işletme üzerindeki etkilerinin yanı sıra işletmenin çevre, sosyal ve yönetim hususları üzerindeki etkilerini de dikkate alır.
- 05** Önemlilik, açıklanacak hususların kapsamının belirlenmesinde etkin bir rol oynar.
- 06** Hedef kitle önemliliğe göre farklılaşır.

AB Düzenlemeleri

Fit for 55, 2030 yılında 1990'lı yıllara kıyasla emisyonları %50 azaltma hedefini içerir
ETS, 2005 yılından beri uygulanmaktadır
SKDM, sıkı emisyon düzenlemelerinin sebep olacağı emisyon kaçağı riski için oluşturulmuştur.

AB'de yer alan yaklaşık 55.000 şirketin tek bir raporlama çerçevesi kullanarak zorunlu sürdürülebilirlik raporlaması yapmasını ve bu raporlara ilişkin güvence almasını gerektiren Direktif yayımlanmıştır.

AB, şirketlerin ve yatırımcıların sürdürülebilir yatırım kararları alabilmeleri için "çevresel açıdan sürdürülebilir" ekonomik faaliyetleri belirlemelerine yardımcı olan bir sınıflandırma sistemi olan taksonomiyi hazırlamıştır.

2019 yılında 2050 iklim nötr hedefine ulaşma yolunda üst politika paketi olarak yayımlanmıştır.

2050 yılında ilk iklim nötr kıta olma taahhüdü verilmiştir.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

2016'DA TARAF OLDU

AB YEŞİL MUTABAKATI

AB YEŞİL TAKSONOMİ

FIT FOR 55, ETS, SKDM

CSRD/ESRS

Paris İklim Anlaşması

Eylem Planları

Taksonomi Çalışmaları

Emisyon Düzenlemeleri

Raporlama Çalışmaları

2021'DE TBMM'DE KABUL EDİLDİ

YEŞİL MUTABAKAT EYLEM PLANI

TR YEŞİL TAKSONOMİ

TR ETS

TSRS

2053 yılı net sıfır emisyon hedefi açıklanmıştır.

2021 yılında yayımlanmış olup Türkiye'nin sürdürülebilir ve kaynak etkin bir ekonomiye geçişine katkı sağlanmasına yönelik eylem planlarını içerir.

İklim Değişikliği Başkanlığı tarafından, AB Taksonomisine uygun olarak, ulusal taksonomi oluşturma çalışmaları devam etmektedir.

İklim Değişikliği Başkanlığı tarafından çalışmaları devam etmektedir. Hem emisyonlara ilişkin dünya genelindeki uygulamalara uyum sağlanması hem de emisyon azaltımlarının maliyet etkin bir şekilde başarılması hedeflenmektedir.

Belirlenen kriterlere göre yaklaşık 500 işletmenin sürdürülebilirlik raporlarını TSRS'lere uygun olarak hazırlaması zorunluluğu getirilmiştir.

Türkiye Düzenlemeleri

AB Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (CSRD)

Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlaması Düzenlemeleri

Kriterler	Aktif toplam/Net satış hasılatı/ Çalışan sayısı	Belirlenen şirketler için kriterler- Aktif toplam/Net satış hasılatı/ Çalışan sayısı
Güvence Denetimi	Zorunlu	Zorunlu
Önemlilik Yaklaşımı	Çifte önemlilik yaklaşımı	Finansal önemlilik yaklaşımı
Zorunlu Raporlama Kapsamı	Yaklaşık 55.000 AB şirketi	Yaklaşık 500 şirket
Raporlama Çerçevesi	EFRAG tarafından yayımlanan ESRS'ler	ISSB standartlarıyla uyumlu TSRS'ler
Uyumun Sağlanması	AB dışı işletmeler için ayrı bir standart ya da kabul gören bir çerçeveye ek açıklama gereklilikleri belirlenecektir.	TSRS Raporları + ek açıklama gereklilikleri yeterli kabul edilebilecektir.

3

**RAPORLAMA
&
DENETİM**

4 Adımda Şeffaf ve Güvenilir Raporlama

Raporlarda doğrulanmış verilerin kullanılması verinin kalitesini ve raporun güvenilirliğini artıracaktır.

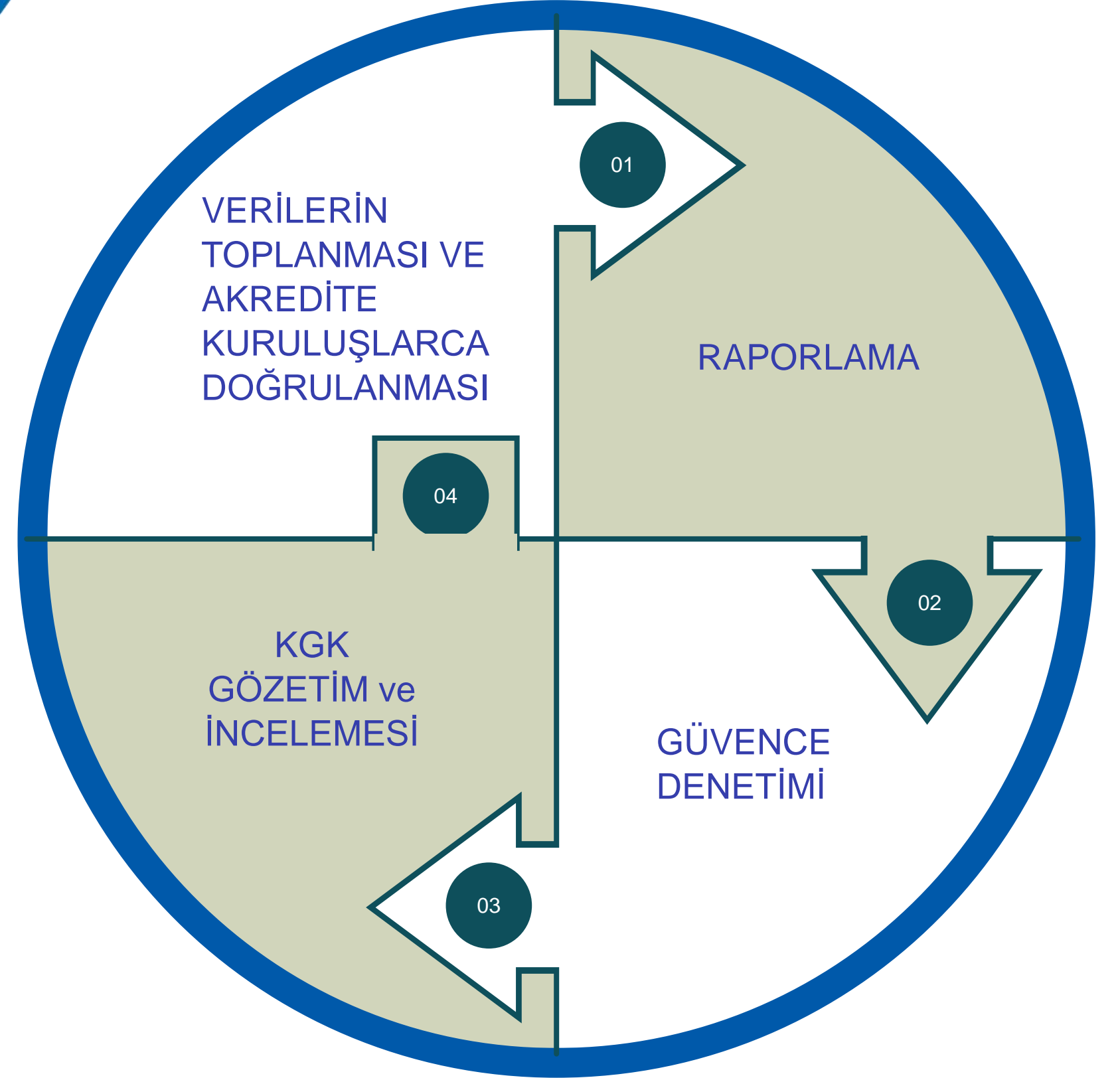
Küresel geçerliliği olan standartlara uygun raporlama doğrulanabilirliği ve şeffaflığı arttıracaktır.

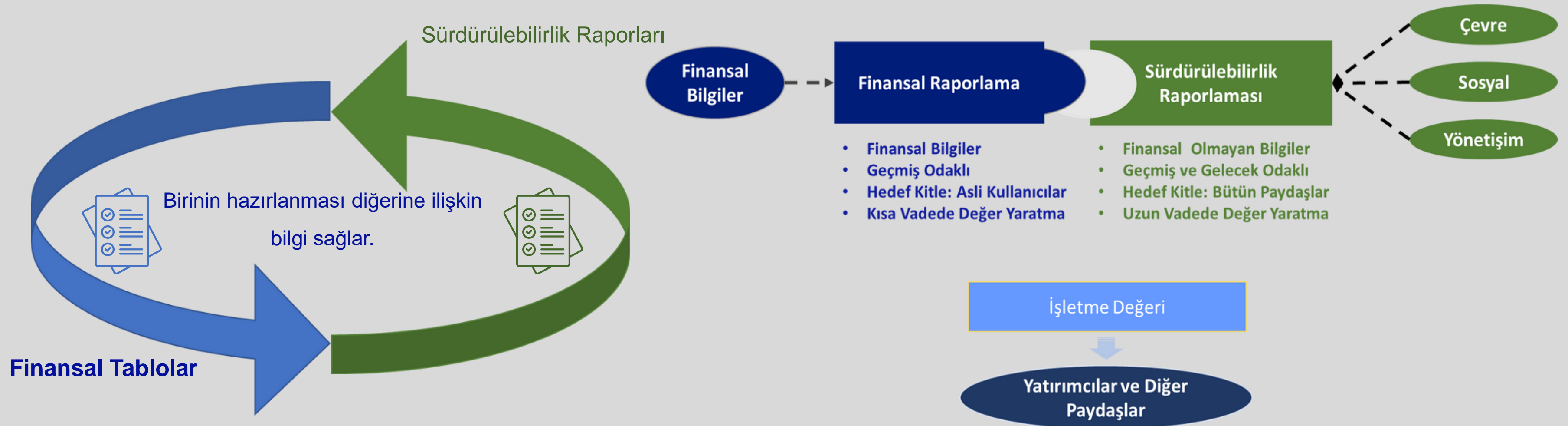
Raporun bağımsız bir güvence denetiminden geçmesi güvenilirliğini artırarak küresel geçerlilik sağlayacaktır.

Bağımsız kamu gözetimi yapısı, yüksek kalitede ve güvenilir bir raporlama ve denetim ortamı oluşturulmasını sağlayacaktır.

Genel Amaçlı Finansal Raporlar (Raporlama Ekosistemi)

TSRS 1 ve TSRS 2

Raporlamanın Ana Başlıkları

TSRS 1 Sürdürülebilirlikle İlgili Finansal Bilgilere İlişkin Genel Hükümler

- Diğer Sürdürülebilirlik Açıklama Standartlarının Uygulanmasında rehberlik sağlar,
- Asgari olarak açıklama yapılması gereken konuları belirler,
- Sürdürülebilirlikle ilgili bilginin temel niteliksel özelliklerini belirler,
- Raporlama zamanı ve dönemi belirlenmiştir,
- Raporlamanın şekli belirlenmiştir.

TSRS 2 İklimle İlgili Açıklamalar

- İşletmenin kısa, orta ve uzun vadede nakit akışlarını, finansmana erişimini, sermaye maliyetini etkilemesi beklenen iklimle ilgili risk ve fırsatlara ilişkin bilgileri açıklamasını gerektirir.

TSRS 2, 68 adet Sektör Bazlı Standart içermektedir.

Sürdürülebilirlikle ilgili risk ve fırsatları izlemek ve yönetmek için kullanılan yönetim süreçlerinin, kontrollerin ve prosedürlerin açıklanmasıdır.

Sürdürülebilirlikle ilgili önemli risk ve fırsatları ele alma stratejisinin açıklanmasıdır.

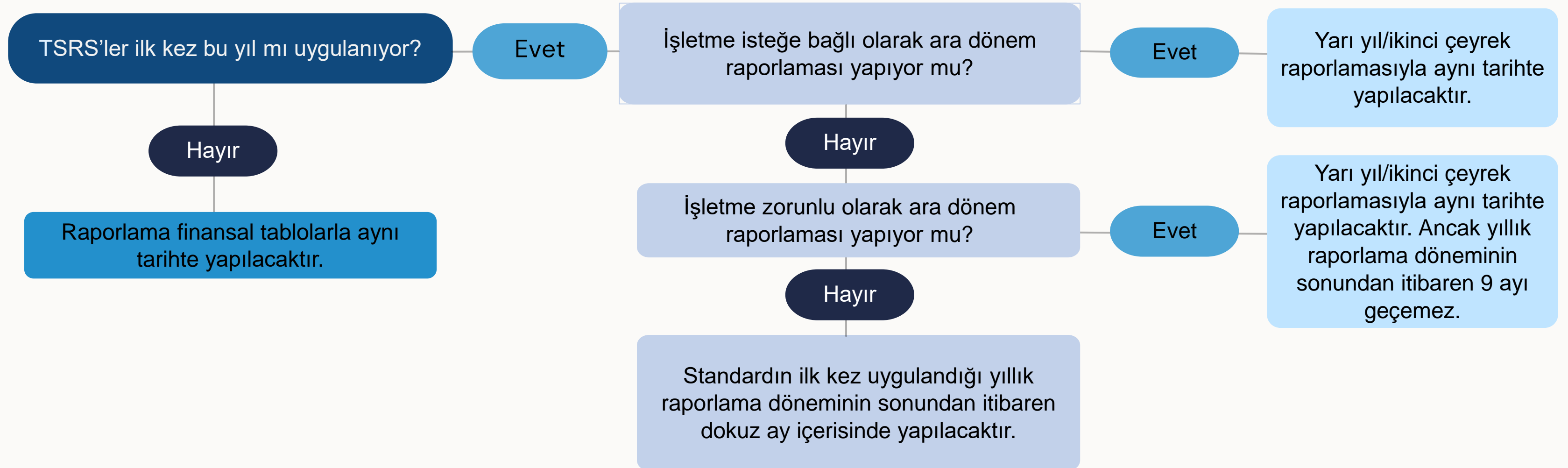

Sürdürülebilirliğe ilişkin risk ve fırsatlarla ilgili işletmenin performansının ölçülmesine ilişkin açıklamalardır.

Sürdürülebilirlikle ilgili risk ve fırsatların belirlenmesi, değerlendirilmesi, önceliklendirilmesi ve izlenmesi süreçlerine ilişkin açıklamalardır.

Geçiş Hükümleri

Raporlama Gereklilikleri	İlk Yıl	İkinci Yıl	Üçüncü Yıl
Karşılaştırmalı bilgi sunulması	✗	✓	✓
Kapsam 3 sera gazı emisyonlarının açıklanması	✗	✗	✓
TSRS 1 hükümlerinin, iklimle ilgili risk ve fırsatlarla sınırlı olarak açıklanması	✗	✓	✓
Sürdürülebilirlik raporlarının finansal raporlarla aynı tarihte raporlanması	✗	✓	✓

Güvence Denetimleri

Uluslararası Sürdürülebilirlik
Güvence Denetimi Standardı
esas alınacaktır.

Bu alanda yetkilendirilmiş
denetçiler eliyle
yürütülecektir.

GDS 3000
GDS 3410

SGDS 5000

Bağımsız denetçiler
arasından sınavla
yetkilendirilenler

2025

2027

2028-...

Sınırlı Güvence

Makul Güvence

4

**ZİHİN HARİTASI
&
KAPASİTE GELİŞTİRME
PROGRAMI**

Kapasite Geliştirme Programı

AMAÇ; KAPASİTE GELİŞTİRME PROGRAMI ARACILIĞIYLA TÜRKİYE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMA STANDARTLARININ (TSRS) BENİMSENMESİ VE UYGULANMASI TEMİN EDİLEREK SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMASININ FİNANSAL RAPORLAMAYLA AYNİ SEVİYEYE ULAŞMASI VE ŞİRKETLERİMİZİN ULUSLARARASI REKABETÇİ ORTAMA HAZIRLANMASI HEDEFLENMEKTEDİR.

01.

FARKINDALIK TOPLANTILARI VE İŞ BİRLİĞİ

Kamu ve özel sektörün, finansal piyasaların vazgeçilmez konusu hâline gelen kurumsal sürdürülebilirlik raporlaması hakkında doğru ve tam bilgiye ulaşmasını sağlamak

- Paydaş kamu kurum ve kuruluşları ile birlikte şirketlere ulaşarak raporlamanın önemine ve sürecine dikkat çekilmesi
- Farkındalık ve iş birliği toplantılarının düzenlenmesi

02.

EĞİTİM

Başından sonuna kadar kaliteyi odağına alan bir eğitim sürecinin gerçekleşmesini sağlayarak piyasayı regüle etmek

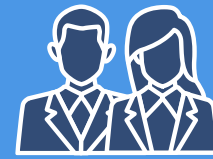

- Finansal önemlilik esaslı raporlama konusunda çok çeşitli ve amaca uygun eğitim materyallerinin hazırlanması
- Eğitim kuruluşlarının (uluslararası alanda kabul görece nitelikte eğitim verecek şekilde) akredite edilmesi

03.

YEŞİL YAKALI YETKİNLİĞİ

Kurumsal sürdürülebilirlik raporlaması yapacak yetkinlikte yeşil yakalı kapasitesinin oluşmasını sağlamak

- Raporlama konusundaki mevcut uzman açığının giderilmesi ve şirketlerin kendi raporlamalarını yapmalarını sağlayabilecek yetkinlikte istihdam oluşturulması
- Uluslararası geçerliliği olan Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Uzmanlığı Lisanslaması (MYK-TÜRKAK)

04.

GÜVENCE ve GÖZETİM

Güvence sisteminin; yetkilendirmeden-gözetime kadar her aşamasının kaliteli şekilde işlemesini sağlamak

- Küresel ölçekte kabul edilebilirliğin şartı olan ve ayrıca şirketlerin kendi güçlü ve zayıf yanlarını görebildikleri güvence denetimlerine yönelik kapasitenin oluşturulması ve gözetiminin sağlanması
- Sürdürülebilirlik denetçilerinin ve denetim kuruluşlarının yetkilendirilmesi

Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Uzmanı

Amaç

Sürdürülebilirlik raporlamasıyla birlikte işletmelerde hasıl olacak, finansal bilgiler ile sürdürülebilirlik bilgileri arasındaki bağlantıyı kurabilecek düzeyde teknik ve finansal bilgiye sahip yeşil yakalı personel ihtiyacını karşılamak ve FSA, GARP, CFA gibi uluslararası alanda muteber bir sistem oluşturmak

İş Tanımı

Sürdürülebilirliğe ilişkin verilerle finansal verileri entegre edebilmek

İşletmenin sürdürülebilirliğe ilişkin risk ve fırsatlarını belirlemek

Sürdürülebilirlik performansını ölçmek için gerekli yöntem ve araçları geliştirmek ve uygulamaya yardımcı olmak

Sürdürülebilirlik denetimi için bağımsız denetim ekibiyle iletişime geçmek

Kurumsal sürdürülebilirlik raporlarını hazırlamak ve sunmak

KSRU sertifikasyonunda KGK'nın TÜRKAK tarafından yetkilendirilmesi

1. Adım

KSRU eğitimleri için üniversiteler ve diğer eğitim kuruluşlarının KGK tarafından akredite edilmesi

3. Adım

KGK tarafından KSRU yetkilendirme sınavının yapılması

Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından KSRU'nun meslek olarak tanımlanması

2. Adım

Akredite kuruluşlar tarafından KSRU eğitimlerine başlanması

4. Adım

KSRU'ların raporlama sürecinde aktif olarak yer almaları

5

**EYLEM PLANI
&
İŞ TAKVİMİ**

TEMEL POLİTİKALARDAKİ GÖREVLERİMİZ

OVP

12. KALKINMA PLANI

YEŞİL MUTABAKAT EYLEM PLANI

TSRS'lerin yayımlanması ve uygulama kapsamının belirlenmesi

✓ Tamamlandı

✓ Tamamlandı

✓ Tamamlandı

Farkındalık eğitimlerinin düzenlenmesi

● Sürekli çalışma

● Sürekli çalışma

● Sürekli çalışma

KSRU usul ve esasları kapsamında eğitim kuruluşlarının yetkilendirilmesi

✓ Tamamlandı

✓ Tamamlandı

✓ Tamamlandı

Sürdürülebilirlik denetçiliği sınav konularının Bağımsız Denetim Yönetmeliğine ilave edilmesi

✓ Tamamlandı

✓ Tamamlandı

✓ Tamamlandı

Sürdürülebilirliğe ilişkin güvence denetimlerinin zorunlu hâle getirilmesi

✓ Tamamlandı

✓ Tamamlandı

✓ Tamamlandı

Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlaması Eğitimlerine başlanması

● Bekleniyor

● Bekleniyor

● Bekleniyor

TSRS 2'nin Sektör Bazlı Uygulanmasına İlişkin Rehber'in nihai hâlinin yayımlanması

● Devam ediyor

● Devam ediyor

● Devam ediyor

Sürdürülebilirlik denetçiliği için yetkilendirilme sınavının yapılması ve denetçilerin yetkilendirilmesi

● Devam ediyor

● Devam ediyor

● Devam ediyor

Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Uzmanlığına ilişkin sınavın yapılması

● Devam ediyor

● Devam ediyor

● Devam ediyor

Sürdürülebilirlik Güvence Denetimi Yönetmeliğinin yayımlanması

● Devam ediyor

● Devam ediyor

● Devam ediyor

SGDS 5000'in tercüme edilerek mevzuata kazandırılması

● Bekleniyor

● Bekleniyor

● Bekleniyor

Sürdürülebilirlik güvence denetimine ilişkin olarak denetim kuruluşlarının yetkilendirilmesi

● Bekleniyor

● Bekleniyor

● Bekleniyor

İlk zorunlu sürdürülebilirlik raporlarının işletmeler tarafından yayımlanması

● Bekleniyor

● Bekleniyor

● Bekleniyor

Sürdürülebilirlik raporlarına ilişkin ilk zorunlu güvence denetimlerinin gerçekleştirilmesi

● Bekleniyor

● Bekleniyor

● Bekleniyor

Sürdürülebilirlik Güvence Raporlarına ilişkin gözetim ve inceleme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi

● Bekleniyor

● Bekleniyor

● Bekleniyor

Biten işler

● Devam eden işler

● Zamanı gelmemiş işler.

Süreklilik arz eden işler

Uluslararası mevzuat bekleniyor.

İŞ TAKVİMİ

- ✓ Haziran 2022 TTK'da Yapılan Değişiklikle KGK Yetkili Kılındı
- ✓ Eylül 2022 Farkındalık Toplantıları Yapıldı (Yeşil OSB)
- ✓ Mart 2023 Sürdürülebilirlik Standartları Dairesi Başkanlığı Kuruldu
- ✓ Aralık 2023 TSRS 1 ve 2 Yaymlandı
- ✓ Aralık 2023 TSRS Uygulama Kapsamı Belirlendi
- ✓ Haziran 2024 BD Yönetmeliğinde Sürdürülebilirliğe İlişkin Değişiklik Yapıldı
- ✓ Haziran 2024 KSRU Usul ve Esasları Belirlendi
- ✓ Eylül 2024 Güvence Denetimlerinin Zorunlu Hâle Getirilmesi
- ✓ Eylül 2024 Sürdürülebilirlik Denetçiliği Yetkilendirme Sınavının Yapılması
- ✓ Eylül 2024 Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Uzmanlığı Eğitimleri İçin Kuruluşların Yetkilendirilmesi
- ✓ Ekim 2024 Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Uzmanlığı (KSRU) Eğitimlerine Başlanması
- ✓ Kasım 2024 KSRU Sertifikasyon Sınavının Yapılması
- ✓ Kasım 2024 Sürdürülebilirlik Yönetmeliğinin Yayınlanması
- ✓ Aralık 2024 Sürdürülebilirlik Güvence Denetimi Standardı 5000'in Yayınlanması (SGDS 5000)
- ✓ Aralık 2024 Sürdürülebilirlik Alanında Denetim Yapacak Kuruluşların Yetkilendirilmesi
- ✓ Ocak-Mayıs 2025 Akredite Kuruluşlarca Verilerin Doğrulanması
- ✓ Mayıs-Eylül 2025 Güvence Denetimlerinin Gerçekleştirilmesi ve Raporların Yayınlanması
- ✓ Ocak 2026 KGK İncelemelerinin Başlatılması

SAYGILARIMLA ARZ EDERİM